

Россия Федерациясе
Мөселманнары Диния Нэзарәте

Россия мөфтиләр Шурасы

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

РОССИЯ ФЕДЕРАЦИЯСЕ
МӨСЕЛМАННАРЫ ДИНИЯ НЭЗАРӘТЕ
РӘИСЕ, РОССИЯ МӨФТИЛӘР
ШУРАСЫ РӘИСЕ МӨФТИ ШӘЕХ
РАВИЛ ГАЙНЕТДИННЕН
ГЫЙД ӘЛ-ӘДХА — КОРБАН
ГАЕТЕ МӨНӘСӘБӘТЕ БЕЛӘН
МӨРӘЖӘГАТЬНАМӘСЕ

Мәскәү

Һижри 1438 елның 10нчы зөлһижжә көне
Милади 2017 елның 1нче сентябре

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

**Рәхмәтле вә Мәрхәмәтле Аллаһ
исеме белән баһыйм!**

Әлхәмду лилләһи раббиль әләмин. Вас-саләту вәс-сәләму әлә хәбибиһи вә расулиһил-ләзи хәссәнә галә таләбиль-гуфран ва зыядәти зикрир-рахмән, вә әлә әлиһи вә асхәбиһи әжмәгыйн, ва әлә мән табиғаһум би ихсәнин илә йәүмид-дин!

Жирләрдә вә күкләрдәге барча мәхлүкат олылаган, Галәмнәр Хужасы, тиңдәше булмаган Аллаһу Сүбханәһү вә Тәгаләгә хәмде-сәнәләребезне житкерәбез. Сөекле Пәйгамбәребез Мөхәммәд Мостафага ﷺ Аллаһының сәләме булса иде, Пәйгамбәребез әһленә, сәхабәләренә, аның пәйгамбәрлегенә инанып туры юлга баскан Кыямәт көненәчә һәр мөселман затына Аллаһу Тәгалә Үзенә рәхмәтен вә бәрәкәтен бирсә иде!

Ел дәвамьнда ике олы көннең берсе булган Корбан гаеде көнне, дин кардәшләрем, сезне Әс-сәләму әләйкүм вә рахмәтуллаһи вә бәрәкәтүһү сүзләре белән, ягъни барчагызга да Аллаһуның сәләме вә бәрәкәте булсын дия сәләмлим!

Газиз дин кардәшләрем!

Гыйд әл-Әдха – Корбан гаеде вә гаеде көннәреннән алда башкарыла торган хаж кылу гыйбадәте без күргән вә күрмәгән галәмнәрнең бердәнбер Яратучысы вә Хужасы булганына инанган, Аллаһының барлыгын вә берлеген инсаннарга аңлаткан пәйгамбәр Ибраһим әләһиссәлам тарихы белән бәйле. Шуньсы да зур әһәмияткә ия — Ибраһим әләһиссәламнең тормышы, ул кичергән сынаулар барча кешелекнең кардәшлеген, шул исәптән әхлакый кыйммәтләренәң дә уртаклыгын, бер нигездән чыгуын ассызыклай.

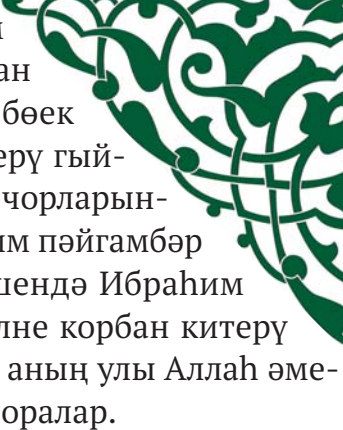

Бу көннәрдә Мәккәи Мөкәррәмәдә жыелучы миллионлаган мөселман, шул исәптән 23 мең ярым безнең ватандашларыбыз Аллаһудан тынычлык, иминлек сорап ихлас вә кайнар догаларын кылалар. Бу кардәшләребез дөнъяви тормышларын – гаиләрәрен, шөгылләрен, торган жирләрен вакытлыча калдырып, Исламның бишенче баганасы булган хаж гамәлен үтәү, шуньң сәбәбе белән гөнаһларыннан ярлыканы, Раббыбызның ризалыгын алу нияте белән Кагъбәтуллаһ янына юнәделәр. Рәхмәтле вә Мәрхәмәтле Аллаһу Тәгалә хажиларыбызның исән-имин кайтуын, авыр сәфәрләрне жиңел кылуын насыйп итсен. Амин!

Ихлас ният белән, риясыз вә тиешенчә башкарылган хажның әжере — Жәннәт булыр, бу турыда Аллаһ Раббыбызның соңгы илчесе, пәйгамбәребез Мөхәммәд Мостафа ﷺ хәдисендә әйтеп калдырган.

«Бер генә сүз дә әйтмичә, гөнаһ гамәлләр кылмыйча хажны үтәгән кеше [өенә] яңа туган баладай [ягъни моңарчы булган барча гөнаһлары ярлыканып] кайтыр» («Сәхих» әль-Бохари, «Сәхих» Мөслим, «Сөнән» ән-Нәсәи), — дигән Аллаһының сөекле илчесе Мөхәммәд Мостафа ﷺ.

Хажның үзегендә — Ибраһим аләйһиссәлам мисалында корбан чалу гамәле — адәм затлары өчен бөөк бер гыйбрәт вә нәсыйхәт. Корбан китерү гыйбадәте кешелек тарихының иң борыңгы чорларынан килә. Коръәни Кәримендә Аллаһ Ибраһим пәйгамбәр һәм аның улы Исмәгыйл турында сөйли. Төшендә Ибраһим аләйһиссәламгә Аллаһудан сөекле улы Исмәгыйлне корбан китерү боерыгы житкерелә. Үзәге өзгәләнсә дә, Ибраһим вә аның улы Аллаһ әмереннән читкә тайпылмыйлар, шайтан коткысына нык торалар.

فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ قَالَ يَا بُنَيَّ إِنِّي أَرَى فِي الْمَنَامِ أَنِّي أَذْبَحُكَ فَانظُرْ مَاذَا تَرَىٰ

قَالَ يَا أَبَتِ افْعَلْ مَا تُؤْمَرُ سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّابِرِينَ

«Ул бала 7 яшенә житеп атасы белән йөри башлагач, Ибраһим әйтте: «Әй углым, мин төшемдә Аллаһ тарафыннан сине корбан итеп чалырга боерыламын, уйлап күр, бу эшкә ничек карыйсың?». Углый Исмәгыйл әйтте: «Әй атам, ни белән боерылган булсаң, шуны эшлә, мин Аллаһ хөкеменә ризамын, бу эштә мине, Аллаһ теләсә, сабыр итүчеләрдән табарсың», дип» (Коръәни Кәрим, 37:102).

Әмма дә ләкин Аллаһуга корбан кирәкми, шул рәвешле Ул Ибраһим пәйгамәрне сынаган. Галәмнәр хужасы Аллаһ әйтә:

لَنْ يَنَالَ اللَّهُ لُحُومَهَا وَلَا دِمَاؤُهَا وَلَكِنْ يَنَالُهُ التَّقْوَىٰ مِنْكُمْ

«Чалган дөяләрегезнең ите вә каннары Аллаһыга ирешмәс, ләкин сездән Аллаһыга тәкъвалык вә изге гамәлләр ирешер» (Коръәни Кәрим, 22:37). Раббыбыз Ибраһим аләйһиссәламне улын чала башлаган вакытында туктата һәм Исмәгыйл урынына сарыкны корбан китерергә куша. Бу кыйссаның нәсыйхәте – адәм баласының канын коюдан искәртү, кеше гомеренең югары кыйммәтен белеп, гөнаһсызлар каны коела торган, тормышлары өзелә торган сугыш афәтләреннән ерак тору, сугышларны булдырмау.

Мәккәи Мөкәррәмәгә хаж кылучы миллионлаган дин кардәшебез Ибраһим пәйгамбәр атлаган жирләрдән йөргәндә, аның тәкъвалыгын искә алганда, аларның күңелләре нечкәрәп, Аллаһуга сыгыну, ярату хисләре белән, Аллаһ яраткан барча мәхлүкатка да ярату һәм мәрхәмәтлелек хисләре белән тула.

Нәкъ шушы күңел халәтенә, рухи чистарынуга Ибраһим аләйһиссәламнең нәсел дәвамчысы, сөекле пәйгамбәребез Мөхәммәд салләллаһу алейһи вәсәлләм дә өндәгән. Үзенең сәхабәләренә, сәхабәләр аркылы дөнья йөзенә килеп китәчәк барча мөселман кавеменә ул үзе хаж кылгандагы хушлашу вәгазендә түбәндәгә сүзләр белән мөрәҗәгать иткән:

«Әй кешеләр, хакыйкәттә сезнең Раббыгыз берәү вә атагыз Адәм берәү. Шуңа да күрә гарәп кеше-се гарәп булмаганнан өстен булмас, гарәп булмаучы гарәптән өстенлеге булмас,

ак тәнле — кара тәнледән, кара тәнле — ак тәнледән өстенлеге юк, фәкать аерма күркәм әхлагында гына. Барчагыз да Адәмнән барлыкка килдегез, Адәм исә туфрактан яратылды... Раббыбыз вә Хужабыз каршында шәһадәт итәм: Аллаһының коллары барчасы үзара кардәшләр». («Сөнән» Абу Дауд).

Меңләгән дин кардәшебез белән янәшә торып тәкбирләр әйткәндә, гаеп намазларын укыганда, корбан сыеннан туган-тумачабызга, күршеләребезгә, дусларыбызга, төрле милләт вә дин вәкилләре булучы якын-тирәдәгеләргә өлеш чыгарганда, без, шул рәвешле, инсаннар арасындагы кардәшлекне ныгытабыз, шуның аркылы иманыбызны көчәйтәбез, үстерәбез.

Аллаһның Расүле салләллаһу аләйһи вә сәллам әйткән: «*Ант итәмен, сез жәннәткә иман китермичә кермәссез. Ә иман китерүгез бер-берегезне ярата башламыйча булмас*». («Сәхих» Мәслим).

Кешелеккә жибәрелгән иң соңгы изге китабында Аллаһ Раббыбыз әйтә:

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا

«Әй кешеләр! Сезне бер ата-анадан яратучы Аллаһыга каршылык күрсәтүдән сакланыгыз. Ул Адәм аләйһиссәләмнән үзеннән хатын яратты вә икесеннән күп ирләрне вә хатыннарын дөньяга чәчте. Янә Аллаһуга тәкъвалык кылыгыз ки үзегез. Ул Аллаһ исеме белән бер-берегездән сорыйсыз, шулай булгач Аллаһыны зурлагыз вә кардәшләр хакыннан сакланыгыз! Бит Аллаһ сезнең барча эшләрегезне тикшереп күзәтүче» (Коран, 4: 1).

Олуг Корбан гаептә көннәрендә Аллаһуга барлык инсаниятнең, төрле дин вә төрле милләт, төрле фирка әһелләренең үзара кардәшлеген торгыз, аңлашып, татулыкта яшәүләрен бир, фетнә вә сугышлардан арындыр диеп ялварабыз. Я Рабби, күңелләребезне шәфкать-миһербан хисләре белән сыгарып, барча кешелеккә тынычлык вә иминлек бир, дип догалар кылабыз!

Я Рабби, риясыз, эчкерсез ният белән башкарган гамәлләребез иманнарыбыз ныгуына, тәкъвалыгыбыз үсүенә сәбәпчә булса иде! Я Рабби, корбаннарыбызны кабул кылып, әжерен чиксез рәхмәтеңнән өләшсә идең! Я Рабби хаж гамәлләрен үтәүчә кардәшләребезнең хажлары кабул булса иде!

Каләбләребезнең түреннән чыккан изге догаларыбызны Ватаныбызның тынычлыгы, иминлеге, тотрыклылыгы өчен ирештерәбез, гаиләләребезгә бәракәтле, сәгадәтле тормыш, авыруларыбызга сихәт, мохтажларга дәүләт вә бәракәт сорап, Галәмнәр хужасы Аллаһуга мөрәжәгать итәбез, вә Аңа гыйбадәт кылабыз.

Гыйд әл-Әдха мөбарәк булсын!

روى عن النبي

Мөфти шәех Равил Гайнетдин,
Россия Федерациясе мөселманнары Диния нәзарәте рәисе,
Россия мөфтиләре шурасы рәисе

